

MENINGEN

Rubriek

Jacqueline de Bekker

DAAROM

Jacqueline de Bekker is chef eindredactie en vormgeving. Zij schrijft over journalistieke keuzes. Vragen? J.dBekker@gelderlander.nl

Facebook

Op straat ineens een microfoon onder je neus? Of iemand die met een schrijfblokje op je af komt? Dan weet je wel hoe laat het is. Geen commentaar? Dan geeft je dat te kennen en loop je door.

Is er een verschil met een oproep via de social media? Een vraag van een journalist op Facebook waar u uitgenodigd wordt op te reageren? Zo op het eerste gezicht niet. Misschien reageren mensen op social media nog wel bewuster. Ze nemen het initiatief en formuleren – in het geval van Facebook – zelf hun reactie. In plaats van de verslaggever die de spreektaal van de geïnterviewde samenvat.

Een van onze verslaggevers vroeg vorige week via Facebook aan inwoners van de Arnhemse wijk Elderveld hoe zij denken over hun wijk. Dat bleek nogal somber te zijn. Is het inderdaad zo slecht, vroeg zij op Facebook. Dit deed ze onder duidelijke vermelding dat ze van *De Gelderlander* is én een artikel over Elderveld schreef. Onder de oproep tikten bewoners vervolgens hun reactie in. Een groot deel van die reacties is, met naam, in de krant terechtgekomen. Ai, dat was niet de bedoeling, klagen de geïnterviewden nu. Zij stellen dat de verslaggeefster hen om toestemming had moeten vragen voordat ze publiceerde. De journalist op haar beurt is verbaasd. Het was immers duidelijk dat zij voor *De Gelderlander* werkte.

Toch waren de geïnterviewden niet bedacht op publicatie. Naïef? Misschien. Een journalist die een vraag stelt, doet dat echt maar om een reden: om uw mening te horen en te gebruiken.

Nee, zegt een van de Eldervelders, niet naïef. „We reageerden in een besloten groep op Facebook. Natuurlijk wist ik dat ze van de krant was, maar ik had verwacht dat ze naar aanleiding van mijn reactie contact op zou nemen.” Bovendien had hij al helemaal niet met zijn naam in de krant gewild.

In principe deed de journalist niets fout. Ze had zich bekendgemaakt. In deze tijd van fora en social media, maken wij het onszelf echter al te makkelijk door zo’n formeel standpunt in te nemen. Het was veel fatsoenlijker geweest mensen naar aanleiding van hun reactie te bellen in plaats van te volstaan met plak- en knipwerk. Onze journalist is de eerste om dat te beamen.

Had de journalist om toestemming moeten vragen?

Gelderland is een

Grenzen vormen bij uitstek een Gelders thema. Erfgoedfestival Over Grenzen vertelt er alles over.

Dolly Verhoeven
Opinie

In 1733 verlaat Catharina Aleida van der Dussen haar echtgenoot Damas van Slingeland. Damas is burgemeester van Dordrecht. Hij is vaak dronken en bedreigt zijn vrouw. Catharina vlucht de grens van de Republiek

over, naar het autonome graafschap Culemborg. Dat is in deze periode een vrijstad, waar het recht van de Republiek niet geldt en waar zij veilig is.

Grenzen doen ertoe. Dat was niet alleen zo in de achttiende eeuw, maar geldt zeker ook vandaag de dag. Om de toestroom van vluchtelingen in te dammen zijn de buitengrenzen van Europa in de afgelopen jaren gebarricadeerd en werden hekken gebouwd tussen landen.

Ook elders in de wereld roepen grenzen spanning op, zoals tussen de Verenigde Staten en Mexico. Maar grenzen bestaan niet alleen tussen naties, ze verdelen ook groe-

pen mensen binnen een samenleving.

De preoccupatie met de eigen identiteit, met het verschil tussen ‘wij’ en ‘zij’, is in onze tijd groot. De scheidslijnen tussen groepen van verschillende herkomst, religie en politieke overtuiging lijken steeds scherper te worden. Dat vraagt om reflectie op de betekenis van grenzen en op hun historische dimensie.

Al eeuwenlang vormen grenzen bij uitstek een Gelders thema. Aan het begin van onze jaartelling liep de Romeinse rijksgrens dwars door het huidige Gelderland. In de middeleeuwen nam Gelre een strategische positie in tussen het Duitse

Lezerspanel

Een cafébaas uit Tiel haalde het nieuws doordat hij van klanten eiste dat ze Nederlands kunnen spreken. Om zo problemen met Poolse klanten te voorkomen.

Het zou goed zijn als ook gastarbeiders snel de Nederlandse taal machtig zijn.

Melvin Könings

Niet discrimineren

Is dat eerlijk? Op het eerste gezicht denk je: logisch, laat nieuwe medebewoners zo snel mogelijk Nederlands spreken. Praktisch zal het zeker zijn. Maar als je dan even doordent: bij iedere buitenlander beginnen we zelf direct Engels te praten. En als wij Hollanders in het buitenland zijn, kunnen we meestal zelf de lokale taal niet vloeiend spreken.

Moet ik dan voortaan als ik zaken ga doen in Griekenland onmiddellijk Grieks leren? Als mensen problemen willen maken of willen oplossen is taal misschien wel van ondergeschikt belang. Als mensen die hier te gast zijn zich misdragen in de horeca, dienen ze gelijk te worden behandeld, of ze nou de taal spreken of niet. Puur discrimineren aan de deur op taal of

huidskleur is gewoon verboden, gelukkig maar.

Willem Maas

Ook Duits gesproken

Polen is Europa, hoor. Op de markt in Winterswijk en aan de Zeeuwse kust wordt ook Duits gesproken. Wanneer er in Nederland voldoende arbeidskrachten beschikbaar zouden zijn, zouden deze mensen hier niet naar toe zijn gekomen. Vaak zijn zij niet zo lang in ons land. Ze doen seizoengebonden, ongeschoold werk, verdienen het geld en maken de te-

rugreis. Als er problemen zijn, is dat buiten de werkuren. Men verveelt zich en zoekt het café op. Bedrijven, uitzend- en detachingsbureaus moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Goede huisvesting geven, voldoende ontspanning bieden en deelname aan maatschappelijke activiteiten stimuleren. Misschien kan een cursus Nederlands een stimulans

zijn. Maar verplichten? Dat heeft, denk ik, geen enkele zin. *Jestem goście. I zachowuj się w ten sposób.* Oftewel: Wees onze gast en gedraag je zo.

Brieven en opiniestukken
kunt u mailen naar redactie.discussie@gelderlander.nl

provincie van grenzen

keizerrijk en meer westelijk gelegen vorstendommen. In de tijd van de Republiek fungeerde het gewest Gelderland als militaire bufferzone voor het westelijk deel van Nederland. En nu bezit het, naast een landsgrens, maar liefst zes provinciegrenzen. Vanouds kent Gelderland bovendien allerlei binnengrenzen. De grote rivieren vormden eeuwenlang barrières

Vanouds kent Gelderland allerlei binnengrenzen

res tussen Noord en Zuid. De indeling in vier kwartieren leidde ertoe dat de Veluwe, de Achterhoek en de Betuwe lange tijd elk hun eigen (gereide) bestuur kenden. Nog steeds heeft Gelderland daardoor het imago van een provincie die uit drie losse delen bestaat. Het vierde kwartier – met Roermond als hoofdstad – raakte tijdens de Tachtigjarige Oorlog definitief van Gelderland gescheiden. Al eeuwenlang lopen er dwars door Gelderland taalgrenzen en religieuze grenzen. Zo is in het rivierengebied het Land van Maas en Waal overwegend katholiek, terwijl de bevolking aan de

overkant van de Waal, in de Neder-Betuwe, juist in meerderheid protestants is. Over de historische betekenis van grenzen voor Gelderland zijn tal van grote en kleine verhalen te vertellen. Dat gebeurt tijdens de komende twee maanden in het erfgoedfestival Over Grenzen. Zo’n festival biedt de mogelijkheid het thema grenzen in al zijn variaties te belichten, van luchtig tot serieus, van persoonlijk tot maatschappelijk, van historisch tot actueel. Het festival speelt zich af in het vroegere hertogdom Gelre, inclusief het voormalige kwartier van

▲ De grote rivieren vormden eeuwenlang barrières tussen Noord en Zuid FOTO KOEN VERHEIJDEN
Roermond, dat nu deels in Limburg en deels in Duitsland ligt. Dat gebied, met zijn rijke grensgeschiedenis, is bij uitstek geschikt om te ervaren wat grenzen betekenen voor het dagelijks leven, en hoezeer historische grenzen doorwerken in het heden.
■ Prof. dr. Dolly Verhoeven is hoogleraar Gelderse geschiedenis en festivaldirecteur van het erfgoedfestival. Voor meer informatie: erfgoedfestival.nl.

Mine van Wychen

Lusten en lasten

Natuurlijk zou het fantastisch zijn als gastarbeiders de Nederlandse taal machtig zouden zijn. Voor iedereen! De praktijk is anders. Ergens begrijp ik de kroegbaas wel. Als je je klanten niet verstaat, is dat lastig. Hebben we niets geleerd van het falende beleid met de gastarbeiders uit de jaren 60? Werkgevers hebben lage loonkosten, verdienen aan de huisvesting, van in-

vesteringen aan taal- en integratie educatie is geen sprake. Voor en na werktijd zoeken ‘ze’ het maar uit. De werkgever ervaart de lusten, de naasten in de straat en wijk hebben de overlast lasten, de gastarbeider wordt erop aangekeken en is de tweedetrangs burger. Niet zo fair, als je het mij vraagt. Misschien biedt het woord ‘gastarbeider’ uitkomst? Gast – Arbeider. In die

volgorde. Nu is het andersom. Uitzendbureaus verdienen goed aan hun ‘arbeider’ en investeren nauwelijks in hun ‘gast’. Misschien toch maar eens doen.

Karel Gommer

Kortzichtig

Denk niet dat het spreken van dezelfde taal het probleem is. Het is meer het verschil in humor, gedrag en cultuur dat misverstanden veroorzaakt. En trouwens, voordat de nieuwe kroegbaas het café aankocht, stond het al bekend als Polencafé. Dus wie zoekt wie nu op? Als je de lusten wilt hebben, zul je ook de lasten moeten dragen. Gastarbeiders die voor een appel en

een ei ons arbeidsintensieve werk opknappen en vervolgens klagen dat ze je niet begrijpen. Zo ken ik er nog tien. En dat nog wel vlak na de 5-de mei. De dag dat we gevierd hebben dat onder meer de Polen ons land bevrijd hebben. Hoe kortzichtig en slecht van geheugen kun je dan als welvarende Nederlander zijn. De oplossing is dezelfde als bij een

landgenoot die zich in een café misdraagt: het opleggen van een toegangsverbod. Niet omdat hij de taal niet spreekt, maar omdat hij ongewenst gedrag vertoont. C’est tout.

Commentaar

Commentaar

‘Je klaagt nooit, schikt je in je lot en maakt er iets moois van. Je geniet van de kleine dingen, vooral van de bezoeken van je kinderen.’
‘Mijn moeder is zo’n geweldige vrouw waarmee je samen liedjes kan schreeuwen in de auto.’
‘Vroeger wilde ik je inruilen, wegtoveren of wenste ik dat je niet bestond. Nu wil ik je knuffelen, alles vertellen en wens ik dat je nog heel lang bij me bent.’
Citaten uit bijdragen van lezers die u elders in deze krant aantreft. Meer dan honderd mensen reageerden op onze oproep om iets van hun gevoelens voor hun moeder op papier te zetten. Het bewijs dat veel mensen van hun moeder houden.
Sinds 1925 zetten we moeders een dag per jaar in het zonnetje. Een fijne traditie. Ondanks pogingen van de commercie om het feest te kapen, blijven kinderen

Sinds 1925 zetten we moeders een dag per jaar in het zonnetje

doen wat ze moeten doen: liefde en waardering betonen aan hun moeder. Er is sinds 1925 veel veranderd. Waar moeders zich indertijd konden concentreren op het moederschap, is het tegenwoordig heel vanzelfsprekend

dat ze buiten de deur een carrière hebben. Waardering is minder vanzelfsprekend. Ook al doe je hetzelfde werk als je mannelijke collega, je verdient (meestal) minder. Ambieer je een leidinggevende positie, dan loop je het risico dat op verkeerde gronden een man wordt geselecteerd voor de functie. Kortom, de positie van de vrouw op de arbeidsmarkt is niet te benijden. Dat ook de verzorgende taken thuis nog steeds veelal bij de moeder liggen, is ronduit verontrustend. Een belabberde taakverdeling thuis, belemmert de voltooiing van de emancipatie van de vrouw.
Het is goed dat moeders dit weekeinde ontbijt op bed krijgen, worden overladen met cadeaus, maar nog belangrijker is dat moeders ook de andere 364 dagen worden ontzien. In het belang van de moeder en van de maatschappij.

Peter Jansen, hoofdredacteur
(p.jansen@gelderlander.nl)